

SLOVENSKÁ AKADÉMIA VIED

Ústredná knižnica SAV

Správa

o činnosti Ústrednej knižnice SAV

za rok 2002

Bratislava január 2003

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ORGANIZÁCIÍ

Kontaktné údaje

Názov pracoviska: Ústredná knižnica SAV

Riaditeľka: PhDr. Marcela Horváthová (do 30.9.2002)

Mgr. Andrea Doktorová (od 1.10.2002)

Tel.: 00421 02 5292 17 33
33

Fax: 00421 02 5292 17

e-mail: andrea.doktorova@savba.sk

Zástupkyňa riaditeľky: PhDr. Ľudmila Čelková

Tel.: 00421 02 5479 3831

e-mail: ludmila.celkova@savba.sk

Adresa sídla: Klemensova 19, 814 67 Bratislava

Tel.: 421 02 5292 17 33 - sekretariát

421 02 5292 7384 - požičovňa, 00421 02 5292 6321-9 ústredňa
kl. 242

Názvy a adresy detašovaných pracovísk:

1. **Kabinet rukopisov a starých tlačí**

Konventná 15, Tel.: 421 02 544 16 202

e-mail: ivona.kollarova@savba.sk

2. Rakúska knižnica

Konventná 15, Tel.: 421 02 544 16 202

3. Oddelenie periodík a elektronických informačných zdrojov

Dúbravská cesta 9, Tel.: 00421 02 5479 3831 ,

e-mail: maria.valovska@savba.sk

3. Oddelenie automatizácie

Dúbravská cesta 9, Tel.: 00 421 02 5479 3831 ,

e-mail: miroslava.zvolenska@savba.sk

4. Knižničné sklady:

Dúbravská cesta 9

Šancova 56

Bradáčova 7

Typ organizácie: rozpočtová

Počet a štruktúra zamestnancov

ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV	K	F	P	R
Celkový počet zamestnancov	37	35	32	
Odborní pracovníci VŠ	17	17	14	
Odborní pracovníci ÚS	15	13	13	
Ostatní pracovníci	5	5	4	

Priemerný vek kmeňových pracovníkov: 42 rokov

Iné dôležité informácie k základným údajom o organizácii a zmeny za posledné obdobie

Ústredná knižnica SAV (ďalej len „ÚK SAV“) je v zmysle zákona č. 133/2002 špecializovanou organizáciou Slovenskej akadémie vied. Základné funkcie a verejnoprospešné činnosti organizácie definuje Rozhodnutie Predsedníctva SAV o vydaní zriaďovacej listiny ÚK SAV č. 660/0214/2002 z 8. 10. 2002. ÚK SAV je hlavnou knižnicou SAV a ústrednou knižnicou knižnično-informačnej siete SAV. Ako vedecká knižnica prostredníctvom knižnično-informačných služieb z vlastných univerzálnych knižničných fondov a sprístupňovaním vonkajších informačných zdrojov zabezpečuje slobodný prístup k informáciám. Popri informačnom zabezpečovaní základného výskumu v SAV vykonáva osobitné celoakademické úlohy, predovšetkým pri implementácii integrovaného knižnično-informačného systému vrátane koordinácie a zabezpečovania evidencie publikačnej činnosti.

Poslanie a úlohy knižnice bližšie špecifikuje organizačný poriadok z júna 2002. Základná organizačná schéma a rámcová náplň práce jednotlivých útvarov je nasledovná:

Riaditeľ

Útvar riaditeľa:

- Kabinet rukopisov a starých tlačí
- Prevádzka (sekretariát, vodič, upratovanie, údržba)
- Metodika

Oddelenie automatizácie:

- Integrovaný knižnično-informačný systém
- Administrácia modulu EPCA ARL v SAV
- Kontrola dát
- Správca domovskej www stránky + kontrola SW a HW

Oddelenie dopĺňovania a spracovania dokumentov:

- Akvizícia knižných dokumentov
- Medzinárodná výmena publikácií
- Spracovanie dokumentov (katalogizácia, rekatalogizácia, tvorba SK, klasifikácia)

Oddelenie periodík a elektronických informačných zdrojov:

- Akvizícia periodík
- Spracovanie periodík

- Sprístupňovanie periodík
- Elektronické informačné zdroje

Oddelenie správy a sprístupňovania fondov:

- Správa a ochrana fondov, knižničné sklady
- Požičovňa a študovňa
- Medziknižničné služby
- Rakúska knižnica

V oblasti organizácie a riadenia ÚK SAV v roku 2002 realizovala rad opatrení, ktoré súviseli s uplatnením zákona č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení neskorších predpisov. Na základe výberového konania sa od 1.10.2002 udiala tiež zmena na poste štatutárneho orgánu organizácie.

ODBORNÁ ČINNOSŤ

1. Knižničné fondy

1.A Budovanie fondov

Stav knižničného fondu k 31. 12. 2002

fond	stav r. 2001	prírastok	úbytok	Stav r. 2002
knihy	407 363	4 109	220	411 252
elektronické médiá	423	10	0	433
viazané ročníky periodík	97 624	448	55	98 017
spolu	505 410	4 567	275	509 702

ÚK SAV získava informačné zdroje kúpou, darom, medzinárodnou výmenou publikácií a povinným výtlačkom. Získané dokumenty sú zaraďované do fondu ÚK SAV, ale sčasti aj do fondov ústavných knižníc. V roku 2002 získala ÚK SAV do svojho fondu a do fondu ústavných knižníc spolu:

- 4 283 kn. j. kníh (z toho 174 kn. j. pre ústavy SAV),

- 1 029 dochádzajúcich titulov periodík (z toho 217 titulov pre ústavy),
- 10 kn. j. - elektronické médiá (CD ROM).

Prírastok ÚK SAV

Typ získania literatúry	kúpa	výmena	povinný výtlačok	dar	spolu
knihy	769	942	1 144	1 254	4 109
periodiká (počet titulov)	38	241	497	36	812
elektronické médiá	3			7	10

Akvizícia ÚK SAV pre ústavy SAV

Typ získania literatúry	kúpa	výmena	Povinný výtlačok	dar	spolu
knihy		174			174
periodiká (počet titulov)		174	23	20	217

Rozbor prírastku ÚK SAV kníh podľa odborov

Všeobecnosti	146	Prírodné vedy	198
Filozofia, psychológia	253	Lekárske vedy	108
Náboženstvo, teológia	159	Technika priemysel	86
Sociológia, štatistika	118	Poľnohospodárstvo	23
Politika, ekonómia	514	Urbanizmus, architektúra	39
Právo, verejná správa starostlivosť	151	Výtvarné umenie	110
Vojenstvo	47	Hudba, divadlo, film	60
Školstvo, pedagogika	59	Literárna veda	124
Etnografia	84	Literárne texty	409

Jazykoveda	154	Geografia	16
Matematika, fyzika	54	Dejiny, biografie	434

Na nákup klasických knižničných dokumentov do fondu ÚK SAV (knihy, periodika) bolo celkovo v roku 2002 vynaložených 3 137 107 Sk, z toho na knihy 1 227 923 Sk a na periodiká 1 909 184 Sk.

V porovnaní s rokom 2001 ÚK SAV zakúpila v roku 2002 o 66 kn. j. monografií viac, a to hlavne cudzojazyčnej literatúry.

Výmenní partneri podľa krajín, získané dokumenty

Krajina	Výmenní z toho		Počet	Počet
	Partneri celkom	dodávajúci časopisy	Získaných titulov časopisov	Získaných monografií
1. Nemecko	28	14	20	158
2. USA	26	21	48	177
3. Poľsko	19	15	32	64
4. Japonsko	14	12	12	4
5. Maďarsko	14	11	37	44
6. Veľká Británia	15	12	21	59
7. Rakúsko	11	9	12	25
8. Taliansko	4	3	3	1
9. Francúzsko	6	5	8	6
10. Chorvátsko	7	6	7	0
11. Švajčiarsko	4	4	4	0
12. Rusko	7	6	84	400
13. Španielsko	2	2	2	0
14. Juhoslávia	6	3	3	37
15. Slovinsko	4	3	2	2
16. Švédsko	3	2	4	15
17. Belgicko	5	2	2	6
18. Fínsko	3	1	4	10
19. Česká rep.	4	4	63	83
20. Macedónsko	1	0	0	14
21. Rumunsko	1	0	0	5
22. Bulharsko	1	1	10	2
23. Austrália	2	2	2	0
24. Dánsko	3	1	1	2
25. Kanada	2	2	7	0
26. Holandsko	2	2	2	0

27. Nórsko	1	0	0	26
28. Taiwan	2	2	5	0
29. Bosna a Herceg.	1	0	0	2
30. Ukrajina	1	1	16	17
31. Čína	1	1	4	0
32. Filipíny	1	0	0	0
33. Kórea	1	0	0	0
celkom	202	147	415	1 159

V oblasti **medzinárodnej výmeny publikácií** získala knižnica od 202 výmenných partnerov 1 116 kníh (z toho 174 pre ústavy) v hodnote 1 038 tis. Sk a 415 titulov periodík (z toho 174 titulov pre ústavy) v hodnote 3 128 tis. Sk. Celková hodnota literatúry získanej výmenou predstavuje finančnú čiastku 4 166 tis. Sk

Vklad ÚK SAV do výmeny bol 785 409 Sk, z toho 54 729 Sk za monografie a 730 680 Sk za nákup a zasielanie seriálových publikácií. Ekvivalencia v prospech SAV predstavuje sumu 3 381 tis. Sk.

ÚK SAV nadobudla cenné **dary**: 1 254 kn. j. monografií v celkovej hodnote 1 184 tis. Sk a 56 titulov periodík (z toho 20 pre ústavy SAV) v hodnote 302 190 Sk od rozličných darcov z celého sveta. Celková hodnota darov predstavuje finančnú čiastku 1 486 tis. Sk.

Najvýznamnejší darcovia kníh:

- NATO ASI Series - 65 kn.j. v hodnote 407 tis.
Sk
- International Monetary Fund – 503 kn.j. 338 tis.
Sk
- World Bank – 102 kn.j. 117 tis.
Sk
- Business Success - 11 kn.j. 80 tis.
Sk
- Thyssen Stiftung – 24 kn. j. 78 tis.
Sk
- Francúzsky inštitút – 117 kn.j. 54 tis.
Sk
- Americké veľvyslanectvo – 8 kn.j. 13 tis.
Sk
- OSI Budapešť – 17 kn.j. 12 tis.
Sk

- VEDA – vydavateľstvo SAV – 34 kn.j. 10 tis.
Sk
- UK FFUK – 21 kn.j. 6 tis.
Sk

Najvýznamnejší darcovia periodík, počet titulov:

- Slovakofarma a.s. Hlohovec 1 titul 120 tis.
Sk
- Social Research 11 titulov 48 tis.
Sk
- Francúzsky inštitút 12 42 tis.
Sk
- IMF 4 25 tis.
Sk
- Česká republika 10 8 tis.
Sk
- British Council 1 3 tis.
Sk

Celkový počet monografií, ktoré vydavateľia zaslali ÚK SAV ako **povinný výtlačok** bol 2 126 kn. j.. Do základného fondu ÚK SAV bolo zaradených 1 144 profilových vedeckých publikácií, neprofilové dokumenty boli spracované pre online katalóg a sú uchovávané s osobitnou signatúrou PV. Počet titulov povinných výtlačkov seriálových publikácií je 520.

Nadväzne na realizáciu superrevízie fondov bolo v roku 2002 z dôvodu straty vyradených 220 kníh, ktoré predstavujú úbytok fondu.

1.B Spracovanie fondov

Získaný prírastok knižničného fondu sa zapisoval so základnej odbornej evidencie, priebežne vecne spracovával (klasifikácia podľa MDT) a následne katalogizoval. Počas celého roka sa priebežne realizovala aj retrokatalogizácia, teda elektronické spracovanie starších dokumentov.

Do elektronických katalógov ÚK SAV v roku 2002 pribudlo celkom 14 093 záznamov, z toho:

- 3 658 záznamov o prírastkoch monografií,
- 448 záznamov o viazaných ročníkoch periodík,

- 7 839 záznamov v rámci retrokatalogizácie monografií a
- 2 148 záznamov starých tlačí z fondu Lyceálnej knižnice.

Celkový stav elektronických katalógov k 31.12.2002 bol nasledovný: 161 070 záznamov monografií (40 % z celkového stavu fondu) a 73 309 záznamov o periodikách.

Do databázy autorít sa vložilo 472 hesiel.

V online katalógoch knižnice sa zrevidovalo **52 056** záznamov, z toho

- **44 217** záznamov v jednotlivých katalógoch modulu „seriály“,
- 7 839 záznamov v katalógu monografií,
- do 10 000 záznamov sa skontrolovalo v databáze autorít.

Okrem budovania vlastných katalógov začala ÚK SAV aktívne prispievať aj do Súborného katalógu knižníc v SR – časť periodiká i časť monografie.

1.C Ochrana fondov

Realizovali sa čiastkové revízie knižničného fondu, pri ktorých sa zrevidovalo 32 356 kn. j., skontrolovala sa správnosť radenia fondu pri 26 800 kn. j.

Na zabezpečenie ochrany fondu vo všeobecnej študovni ÚK SAV na Klemensovej bol obstaraný elektronický zabezpečovací systém. Poškodená knižná väzba sa dodávateľsky opravila na 82 kn. jednotkách.

V depozitnej časti Lyceálnej knižnice – vo Veľkej teologickej knižnici sa ukončilo a vyhodnotilo meranie teploty a vlhkosti vzduchu.

Na reštaurovanie rukopisov z anabaptistickej zbierky zo Sobotišťa sa získal grant z programu Pro Slovakia v hodnote 25 000 Sk. Za tento finančný obnos sa zreštaurovali 3 anabaptistické rukopisy.

2. Služby

Knižnica poskytuje celú škálu knižnično-informačných služieb širokej čitateľskej verejnosti. Pre vedeckých pracovníkov SAV a pracovníkov KIS SAV poskytuje popri základných službách špeciálne služby, napr. medzinárodnú medziknižničnú výpožičnú službu, dlhodobé výpožičky, sprístupňovanie vonkajších elektronických informačných zdrojov, pridelovanie periodík získaných medzinárodnou výmenou, rešeršné služby, metodické služby a konzultácie.

2.A Čitatelia a návštevníci

ÚK SAV registrovala celkom k 31.12. **2 913 aktívnych používateľov**, čo je o 311 viac než v roku 2001 (index1,12). Počet návštevníkov sa zvýšil o 912 a predstavoval spolu **53 394 návštev** knižnice (index 1,02). Z toho počet

návštevníkov, ktorí využívali internetové služby, bol 9 699, čo je o 795 viac než v roku predchádzajúcom.

Priemerná denná návštevnosť v celej ÚK SAV je 206 návštevníkov. Podľa počtu realizovaných výdajov a návratov kníh najväčšiu návštevnosť zaznamenáva knižnica v stredu a vo štvrtok v populudňajších hodinách.

	Návštevníci 2002	Návštevníci 2001	rozdiel	Výpožičky 2002	Výpožičky 2001	rozdiel
Požičovňa	30 539	30 098	+441	65 384	68 622	-3238
Študovňa	11 231	10 254	+977	3 107	3 765	-658
Periodiká	1 059	1 295	-236	5 142	7 264	-2122
Lyceálna	276	685	-409	1 321	2 029	-708
Rakúska	590	1 246	-656	1 086	1 205	-119
Internet	9 699	8 904	+795			
SPOLU	53 394	52 482	+912	76 040	82 885	-6 845

2.B Výpožičné služby

Celkový počet **výpožičiek** realizovaných prostredníctvom knižnice bol **76 040** a klesol v absolútnych číslach o 6 845. Dá sa predpokladať, že úbytok výpožičiek ovplyvnilo zvýšené využívanie elektronických informačných zdrojov priamo z PC používateľa. Rovnako sa zvyšuje počet medziknižničných výpožičiek.

výpožičky celkom 2002	výpožičky celkom 2001	Index 2001 /2002	z výpožičiek celkom		z výpožičiek celkom	
76 040	82 885	0,92	absenčné	prezenčné	monografie	periodiká
			62 824	13 216	69 299	6 741

Medziknižničné výpožičné služby

M V S				M M V S			
iným knižniciam		z iných knižníc		iným knižniciam		z iných knižníc	
2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
687	602	85	73	24	39	1489	1138

V rámci MVS ÚK SAV urobila 1798 str. kópií článkov. V systéme JASON ÚK SAV odoslala 864 požiadaviek, z čoho kladne vybavených bolo 763 (6 284 strán textu), a ústavy SAV odoslali 579 požiadaviek, z ktorých bolo 559 vybavených kladne. Realizácií pasívnej MVS (z iných knižníc) a služby document delivery JASON predchádzalo overovanie správnosti citácií. Celkovo bolo overených 1 953 citácií.

2.C Služby z elektronických informačných zdrojov, rešerše

Ako celoakademickú úlohu ÚK SAV zabezpečovala prístup k týmto vonkajším elektronickým informačným zdrojom (cca 7 500 titulov elektronickej periodiká, online databázy):

- Current Contents Connect – bibliografická databáza z ISI – 4 série
- EIFL Direct – databáza vydavateľstva EBSCO s prevahou plnotextových periodík
- IdeaLibrary – multidisciplinárna databáza plnotextových periodík vydavateľstva Academic Press
- JCR – Journal Citation Report – bibliografická scientometrická databáza
- JSTOR – digitálny retrospektívny archív plnotextových periodík zameraný na spoločenské vedy a biologicko-ekologické vedy
- ScienceDirect – plnotextová databáza periodík vydávaných v Elsevier Science
- Springer LINK – plnotextová databáza periodík vydavateľstva Springer Verlag
- WOS – Web of Science – citačná bibliografická databáza.

Tieto zdroje využívajú zamestnanci SAV priamo z vlastných pracovných staníc, pričom ÚK SAV im poskytuje predovšetkým konzultačné služby. Rešeršné služby knižnica realizuje na požiadanie pre vedeckých pracovníkov alebo KIS SAV.

ÚK SAV vyhotovila v roku 2002 zo spomínaných databáz **424 strojových rešerší** (z nich 226 bolo citačných a 198 tematických).

Z uvedeného prehľadu o využití elektronických databáz je zrejmá vysoká využiteľnosť vlozenej investície. Za elektronické informačné zdroje sme uhradili

1 978 523 Sk. (Pozn.: Mimo služby JASON, ktorú knižnica uhradila zálohovo už v roku 2001.) Odber plných textov z uvedených databáz 67 443 článkov.

Štatistika z jednotlivých elektronických databáz:

Databáza	Obdobie	Počet zalogovaní	Plné texty	Počet dotazov
EiflDirect	2002	3 448	1 474	
IDEAL	2002	6 327	6 904	
JSTOR	2002	1 838	5 112	
LINK*	I-IX/2002		3 764	
ScienceDirect	IX/2001-X/2002	23 195	50 189	
WOS**	II-XII/2002	10 747		76 483

SPOLU		45 555	67 443	76 483
--------------	--	---------------	---------------	---------------

* Databáza LINK neeviduje počet tzv. zalogovaní

** Databáza WOS neobsahuje plné texty

2.D Konzultačné služby

Pracovníci knižnice poskytli používateľom spolu 11 000 informácií a konzultácií, z toho väčšina bola realizovaná online.

3. Metodická činnosť

Vo vzťahu ku KIS SAV bolo najdôležitejšou úlohou knižnice poradenstvo pri práci vyplývajúcej z implementácie ADVANCED RAPID LIBRARY v ústavných knižniciach SAV, konkrétne pri evidovaní publikačnej činnosti (**EPCA**).

ÚK SAV zorganizovala pre knižnično-informačných pracovníkov SAV

- 2 celoslovenské semináre:
 - a) Rešeršovanie vo Web of Science (máj)
 - b) Používanie databázy EIFLDirect a databázy APS (jún),
- „Okrúhly stôl“ pre košické pracoviská SAV (jún),
- školenia:
 - a) rešeršovanie v spoločenskovedných databázach (Klemensova) – apríl
 - b) Vyhľadávanie citácií vo WOS – Patrónka (2x), Klemensova (1x), Košice (1x)
 - c) Základné školenie na prácu v ARL EPCA (6 školení)
 - d) Opakované školenia na prácu v ARL EPCA (3 školenia).

Uskutočnili sa 4 metodické návštevy (Ústav exp. fytopatológie a entomológie, ÚBGŽ, Parazitologický ústav, Ústav ekológie lesa), spracoval sa prieskum o službách ÚK SAV. V decembri 2002 ÚK SAV prevzala knižničný fond vyradený z dôvodu zrušenia knižnice Ústav exp. fytopatológie a entomológie. ÚK SAV realizuje každoročne zber štatistických údajov o činnosti knižníc SAV formou interného dotazníkového prieskumu a od roku 2003 bude poverená spracovaním štatistických výkazov v rámci oficiálnych štátnych štatistických zisťovaní.

V oblasti bibliografickej činnosti sa venovala pozornosť koordinácii bibliografických prác a bibliografických databáz v KIS SAV, overovaniu záznamov Bibliografie slovenských bibliografií a podkladov k Evidenčnému súpisu plánovaných bibliografických prác.

4. Automatizácia knižničných agend

Ťažiskovou a prioritnou úlohou bola realizácia projektu „Centrálny súborný katalóg EPCA SAV“, podporeného grantom Nadácie otvorenej spoločnosti. V rámci realizácie projektu, t.j. uplatnením komunikačného protokolu Z 39.50, sa do budovania centrálneho katalógu zapojilo 46 vedeckých pracovísk SAV. Súčasťou realizácie projektu bol systém školení (pozri Metodická činnosť).

Pre potreby ústavov ÚK SAV rozšírila počet licencií na databázový systém CACHE o 20 a čiastočne zabezpečila úhradu za opravy a údržbu softvéru (tzv. support). V systéme EPCA môže súčasne aktívne pracovať až 50 užívateľov.

Celkový počet záznamov v databáze EPCA bol k 31.12. 24 862.

Výrazne pokročili práce v „module seriály“. S výnimkou vystavenia na internete je modul v rutínnej prevádzke. Realizovali sa rozsiahle kontroly a opravy dát po konverzii z IS CDS ISIS (opravilo sa 44. 227 záznamov).

Podľa zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov sa museli prepracovať niektoré časti programov a výstupov. Napr. položka rodné číslo sa zrušila a nahradila sa heslom.

V súvislosti s potrebou komunikovať so Súborným katalógom SR sa v súčinnosti s fy Cosmotron realizovalo programové prepojenie medzi ALEPH, v ktorom sa tvorí SK SR, a Rapid Library.

V spolupráci s firmou TICONY sa zabezpečilo SW a HW vybavenie pre potreby nahrávania jednotlivých sérií Curret Content Connect v prostredí internetu.

Stav výpočtovej techniky z hľadiska odbornej činnosti knižnice je nasledovný:

- počet serverov: 3,
- počet PC: 43, z toho pripojených na internet: 35,
- PC prístupných používateľom: 18, z toho s prístupom na internet: 10.

V závere roka sa podarilo pripojiť do internetu detašované pracoviská na Konventnej 15, čím sa v Lyceálnej knižnici a v Rakúskej knižnici naskytla možnosť rozšírenia knižničných služieb.

5. Publikačná, prednášková a edičná činnosť

Pracovníci ÚK SAV publikovali celkom 70 príspevkov v odborných knihovníckych a iných periodikách. (Príloha č. 2: Zoznam **publikačnej činnosti**).

Pracovníčka Kabinetu rukopisov a starých tlačí sa aktívne zúčastnila na seminári v Ústave slovenskej literatúry SAV s prednáškou „Vydavateľská činnosť a cenzúra v 18. storočí“ a na medzinárodnej konferencii Jindřichovom Hradci s prednáškou „Pokusy o usmerňovanie čitateľskej recepcie v 18. storočí“.

Riaditeľka knižnice PhDr. Horváthová sa aktívne zúčastnila na medzinárodnej konferencii vo Zvolene s prednáškou „Štatistiky z elektronických informačných zdrojov“.

Zástupkyňa riaditeľky PhDr. Čelková sa aktívne zúčastnila na valnom zhromaždení SAV s referátom „10 rokov činnosti Slovenskej asociácie knižníc“.

V oblasti **edičnej činnosti** knižnica pripravila niekoľko titulov:

1. BANDŽUCH, Peter: Príručka k programu Advanced Rapid Library – časť: Evidencia publikačnej činnosti, verzia 1.1. popis ARL. Bratislava: Ústredná knižnica SAV 2002, 61 s. Elektronická verzia na [www](#).
2. BANDŽUCH, Peter: WOS to ARL: Príručka ku konverzii dát z WOS do ARL. Bratislava: ÚK SAV 2002, 16 s. Elektronická verzia na [www](#).
3. ČELKOVÁ, Ľ.: Adresár knižnično-informačnej siete SAV. Bratislava: ÚK SAV, 2002. 97 s.
4. HORVÁTHOVÁ, M. – ČELKOVÁ, Ľ.: Poznáte nás? Bratislava: ÚK SAV, 2002. (skladačka)
5. HORVÁTHOVÁ, M. – ČELKOVÁ, Ľ.: Slovenskí vzdelanci: Doctissimi Slovaciae III. Bratislava: ÚK SAV, 2002. 33 s.
6. Informačný bulletin ÚK SAV. Bratislava: ÚK SAV, 2001, roč. 30, č. 2
7. Informačný bulletin ÚK SAV. Bratislava: ÚK SAV, 2002, roč. 31, č. 1 a č. 2
8. JAKUBIČKOVÁ, Alena: Kapitoly z anglo-amerických katalogizačných pravidiel používaných vo formáte UNIMARC pri evidencii publikačnej činnosti v programe ARL. Bratislava: ÚK SAV 2002, 51 s. Elektronická verzia na [www](#).
9. KRÁLIKOVÁ, Eva: Web of Sciences: Stručná príručka pre používateľov. IB ÚK SAV. 2002, roč. 31, č. 1, s. 16-22. + Elektronická verzia na [www](#).

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

V rámci medzinárodnej spolupráce ÚK SAV predovšetkým spolupracuje:

- s 202 výmennými partnermi z 33 krajín sveta,
- so Svetovou bankou (World Bank USA),
- s Medzinárodným menovým fondom (International Monetary Fund),
- so Social Research USA,
- Rakúskou spoločnosťou pre literatúru,

- s dodávateľmi elektronických databáz.

ÚK SAV na vlastné náklady prijala v roku 2002 10 zahraničných návštev, ktoré mali charakter 1–dňového pobytu alebo krátkodobej návštevy.

Na vlastné náklady alebo na náklady pozývajúcej strany sa zamestnanci knižnice zúčastnili týchto podujatí:

Krajina	Názov konferencie	Meno pracovníka	Počet dní
Česká republika	oponentúra WOS	M. Horváthová	2
Česká republika	Seminár fy Cosmotron	A. Doktorová	2
Česká republika	Seminár fy Cosmotron	M. Paulovičová	2
Česká republika	Čtenář a jeho knihovna	I. Kollárová	2
Rakúsko	študijný pobyt	A. Doktorová	4

SPOLUPRÁCA S INŠTITÚCIAMI

Na Slovensku spolupracuje ÚK SAV najmä s vedeckými a akademickými knižnicami, predovšetkým so SNK, UKB, SILK, CVTI SR,

Knižnica ako **aktívny prispievateľ** vstúpila do rozvíjajúceho sa projektu **Súborného katalógu monografií a seriálov v SR**, zároveň testuje možnosť preberania záznamov nielen zo súborného katalógu, ale aj zo zahraničných knižníc. Spolu s inými troma knižnicami, ktoré pracujú so systémom RL, sme vypracovali projekt na vytvorenie technických a softvérových podmienok na kooperáciu so súborným katalógom knižníc SR. Projekt získal podporu Nadácie otvorenej spoločnosti a tým aj grant vo výške 450 tis. SK.

ÚK SAV úzko spolupracuje s Katedrou knižničnej a informačnej vedy FF UK a Školou knihovníckych a informačných štúdií. ÚK SAV zabezpečila 1-mesačnú prax študentky ŠKIŠ, 4 vstupné prednášky pre poslucháčov I. ročníka FFUK, preddiplomovú prax pre poslucháča KKVI FFUK a konzultácie dvoch seminárnych prác poslucháčok KKIV FFUK.

Zmluvu o spolupráci knižnica uzavrela s Cirkevným zborom ECAV v Bratislave.

ÚK SAV ďalej spolupracuje s celým radom inštitúcií. Predovšetkým treba spomenúť knižnice a informačné centrá pri zastupiteľských orgánoch (resp. samostatné informačné inštitúcie): USIS, British Council, Francúzsky inštitút, Oesterreichische Kultur Forum, Goetheho inštitút.

Ústredná knižnica SAV je kolektívnym členom Slovenskej asociácie knižníc – zástupkyňa riaditeľky je tajomníčkou Správnej rady SAK, a občianskeho združenia Pro Scientia – Dr. Horváthová je predsedníčkou Pro Scientia; zamestnanci sú individuálnymi členmi Spolku slovenských knihovníkov.

AKTIVITY PRE ŠTÁTNE ORGÁNY

Na požiadanie ústredného orgánu štátnej správy pre knižničný systém, ktorým je Ministerstvo kultúry SR, ÚK SAV pripomienkovala materiály predkladané na rokovanie vlády SR (napr. Program elektronizácie knižníc SR). PhDr. Marcela Horváthová je členkou Ústrednej knižničnej rady – poradného orgánu ministra kultúry a Mgr. Andrea Doktorová členkou Komisie pre informatiku v rezorte kultúry.

AKTIVITY V ORGÁNOCH SAV

PhDr. Marcela Horváthová je členkou Komisie SAV pre spoločnú výpočtovú techniku.

POPULARIZAČNÉ AKTIVITY

Knižnica zmenila svoju www stránku z grafického i obsahového hľadiska. Na **propagáciu** svojej činnosti sa zamerala v rámci SAV (Správy SAV, oznamy e-mailom, oznamy na www stránke, Informačný bulletin ÚK SAV, záložky, skladačky o službách knižnice a iné aktivity) i v komunikácii s verejnosťou (denná a odborná tlač, Slovenský rozhlas, STV – Lyceálna knižnica).

V marci 2002 sa knižnica zapojila do akcií organizovaných v rámci „Týždňa slovenských knižníc“ (pozri jednotlivé aktivity knižnice).

Popri aktívnej participácii na sprievodných podujatiach v rámci medzinárodného knižného veľtrhu Bibliotéka 2002 zorganizovala ÚK SAV **10** vlastných **výstav**:

- 5 x výstava najnovších prírastkov (február, apríl, jún, september, november),
- 2 x Slovenskí vzdelanci III – Bratislava a Košice,
- Academia 2002 - predajná výstava zahraničnej literatúry so Slovart G.T.G,
- Vedecká kniha – predajná výstava s Malým centrom,
- Bibliotéka 2002 – predajná výstava so Slovart G.T.G.

Vo výstavných vitrínach na Klemensovej ul. sa pravidelne vystavujú najnovšie prírastky.

Odborní pracovníci ÚK SAV sa zúčastňovali na rôznych odborných podujatiach organizovaných na Slovensku do tej miery, pokiaľ im to dovolil finančný rozpočet knižnice.

Dr. Horváthová je členkou redakčnej rady časopisu ITlib.

Prehľad o zorganizovaných školiaciach podujatiach pre knižničných pracovníkov KIS SAV je uvedený v časti Odborná činnosť.

HOSPODÁRENIE ORGANIZÁCIE

Výdavky RO SAV v tis. Sk

Kategória	Posledný	Čerpanie	z toho:	
			z rozpočtu	z mimoroz.

	upravený rozpočet r. 2002	k 31.12.2002 celkom		zdrojov
Výdavky celkom	14 932	15 526	14 932	594
z toho:				
- kapitálové výdavky	1182	1 689	1 182	507
- bežné výdavky	13 750	13 837	13 750	87
z toho:				
- mzdové výdavky	4 587	4 587	4 587	
- odvody do poisťovní a NÚP	1 727	1 727	1 727	
- tovary a ďalšie služby	7 436	7 523	7 436	87
z toho:				
- výdavky na projekty (VEGA, APVT, ŠO, MVTP a i.)				
- výdavky na periodickú tlač				
- transfery na vedeckú výchovu				

Pôvodne schválený rozpočet výdavkov celkom vo výške 12 746 tis. Sk bol počas roka postupne upravovaný rozpočtovými opatreniami. Upravený rozpočet vo výške 14 932 tis. Sk zahŕňa aj 25 tis. Sk presunutých z programu Pro Slovakia. V rámci tovarov a služieb výraznú časť tvoria účelové prostriedky na teplo a teplú vodu, ale predovšetkým na zabezpečenie celoakademických činností (doplňovanie knižničných fondov vrátane akvizícií elektronických informačných zdrojov pre celú SAV).

Príjmy RO SAV v tis. Sk

Kategória	Posledný upravený rozpočet r. 2002	Plnenie k 31.12.2002
Príjmy celkom:	794	795
z toho:		
rozpočtované príjmy (účet 19)	200	201
z toho:		
- príjmy za nájomné		
mimorozpočtové príjmy (účet 780)	594	594

Príjmy organizácie tvoria poplatky za knižničné činnosti a služby (registračný poplatok, sankčné poplatky, poplatky za kópie knižničných dokumentov).

Hlavný mimorozpočtový príjem bol z grantu NOS – OSF na realizáciu projektu „Centrálny súborný katalóg EPCA SAV“.

Podiel: 15 526 000/32,78 = **473 642**

celkové pridelené prostriedky zo štátneho rozpočtu + mimorozpočtové zdroje

prepočítaný počet pracovníkov organizácie

INÉ VÝZNAMNÉ ČINNOSTI

- Reštaurovanie anabaptistických rukopisov z účelových prostriedkov vo výške 25 tis. Sk z programu Pro Slovakia.
- Získanie grantu na reštaurovanie anabaptistických rukopisov z NOS vo výške 290 tis. Sk, ktoré sa bude realizovať v roku 2003.
- Finančná podpora projektu na komunikáciu so súborným katalógom SR z NOS – OSF vo výške 450 tis. Sk, ktorý sa bude realizovať v roku 2003.
- Získanie sponzorského daru od a.s. Slovakofarma Hlohovec vo výške 20 tis. Sk na prevádzku knižnice.
- Dar Mellonovej nadácie vo forme úhrady za archív plných textov periodík JSTOR.
- Vyhlásenie tlačí 16. storočia Lyceálnej knižnice za historický knižničný fond podľa zákona č. 183/2000 Z. z.
- Vystavenie katalógu starých tlačí 16. stor. z Lyceálnej knižnice storočia na internete.
- Vypracovanie ideového plánu rekonštrukcie a využitia budovy Evanjelického lýcea v Bratislave, národnej kultúrnej pamiatky.
- Pridelenie priestoru na knižničné sklady v hale VS SAV o rozmere 350 m².

PROBLÉMY A PODNETY PRE ČINNOSŤ SAV

Pre ďalší rozvoj ÚK SAV treba predovšetkým realizovať odporúčania, ktoré pre predsedu SAV vyplývajú z uznesenia vlády č. 310/2001 k Stratégii rozvoja slovenského knihovníctva do roku 2006 a z uznesenia vlády č. 801/2002 k Programu elektronizácie knižníc SR. V súvislosti s elektronizáciou si treba uvedomiť, že v roku 2002 skončila podpora projektov zo strany OSF – NOS, ďalej sa o zabezpečenie rutínnej prevádzky musíme postarať z vlastných zdrojov.

Základné úlohy:

- zabezpečenie informačných zdrojov pre celú SAV (finančné zdroje + príprava nových licenčných zmlúv),
- zabezpečenie rutínnej prevádzky integrovaného knižnično-informačného systému pre celú SAV s dôrazom na modul EPCA (vrátane potrebného počtu licencií a servisu),
- rekonštrukcia prideleného priestoru v hale VS SAV na účelový knižničný sklad,
- rekonštrukcia priestorov pre čitateľov na Klemensovej ul.,

- rozšírenie knižnično-informačných služieb (dobudovanie multimedialných študovní, inovácia HW prístupného používateľom),
- príprava podujatia k 50. výročiu založenia ÚK SAV,
- spoluúčasť pri príprave infromatického sympózia INFOS 2003,
- participácia na príprave 3. knihovníckeho kongresu,
- príprava a hľadanie mimorozpočtových zdrojov na obnovu budovy Evanjelického lýcea v Bratislave.